

Wat is literatuur? Het is een vraag waar al veel discussie over gevoerd is en evenveel studies aan gewijd. Zelf duid ik een boek onder die noemer aan als ik het gevoel heb dat ik het in een leesclub zou willen bespreken. En wanneer bespreek ik een boek in een leesclub? Als de schrijfstijl me raakt, ik een dubbele laag in het boek ontdek, de auteur mij op symbolen en leidmotieven trakteert, ik verbanden vind die er niet toevallig staan ... Met andere woorden: als mijn hart sneller gaat slaan tijdens het lezen van een boek en de plaknotities spontaan in mijn hand vliegen, dan lees ik literatuur. Ik kan je verzekeren: tijdens het lezen van **Vacht!** van **Cobi van Baars** stond mijn hart niet stil (gelukkig maar 😊) en waren de post-its nooit ver weg.*

Het verhaal in een notendop

Eline van der Veer werkt als archivaris in een klooster met uitzicht op een kudde schapen, inclusief herder.

De eerste jaren waande ze zich in het paradijs, de jaren daarna gewoon op aarde, de laatste maand in de hel.

Haar collega's noemen haar achter haar rug Knotje, Heremiet of frigide Droogrek. De hoofdarchivaris zit haar voortdurend achter de vossen. De verplichte gezamenlijke koffiepauze is voor Eline een beproeving. Als tijdens zo'n moment de indruk ontstaat dat ze iets heeft met haar buurman Jaap, doet ze geen moeite om het misverstand de wereld uit te helpen. Integendeel, ze geraakt steeds meer verstrikt in haar eigen leugen en het is maar de vraag hoe dit zal aflopen.

Het verhaal in de diepte

Ik las ergens dat dit een 'betere feelgood roman' was. Mijn nekharen gingen een beetje overeind staan, want behalve het feit dat Eline weinig in haar leven heeft om zich *good* over te *feelen*, vertelt dit ook niets over de gelaagdheid van het verhaal.

Om te beginnen zit het verhaal vol dualiteit. Enerzijds voelt Eline zich eenzaam, heeft ze behoefte aan iemand om 's avonds bij thuis te komen. Aan de andere kanten schuwt ze mensen ook wel. Ze verstopt zich liever achter haar dozen in het archief dan dat ze in de studiezaal een dienst moet draaien of met de vrijwilligers, de lievertjes, moet samenwerken. Dan is er ook nog het contrast tussen werk en thuis. In het archief is alles geordend. Daar is ze heel punctueel. Terwijl ze in haar tuin alles loslaat. Daar mag alles groeien en bloeien. Geen afgeboord bloemenbed, maar een explosie van leven waar ze haar hart en ziel kan verliezen.

Niet alleen tegenstellingen vind je in het verhaal, maar ook spiegels. Het raam van haar kantoor, dat uitzicht biedt op de schapen, lijkt wel een spiegel van Elines leven. Ze slaat de kudde gade, maar staat erbuiten. In de schapen herkent ze haar collega's en haarzelf. De herder blijft mysterieus op de achtergrond. Net zoals Jaap, haar vermeende vriendje, voor de collega's niet meer blijft dan een verhaal. Tot het dat plots niet meer is.

En nu we het toch over die schapen hebben, de symbolische functie die ze in het verhaal hebben zal niemand ontgaan. Net als door hun vacht laat Eline zich ook omhullen door filmpjes over schapen, waarbij hun gemekker de achtergrond vormt voor haar avonden. Ze geraakt erdoor geobsedeerd, kan niet voorbij de kudde zonder even te stoppen, bespiedt ze vanuit haar raam met een verrekijker ... Naast die schapen zijn nog talloze andere symbolen in het verhaal verwerkt, maar het zou me te ver brengen om die hier allemaal uit de doeken te doen.

Verlangen

Ik sluit af met het belangrijkste thema uit het boek: verlangen. Het verlangen om ergens bij het horen, het verlangen dat passie doet ontvlammen, het verlangen naar verbondenheid en tot slot het verlangen om iemand te hebben die jouw schapenvacht is. Het gaat zelfs verder dan verlangen. Eline hunkert.

“Ik weet niet eens of ik wel naar de liefde verlang, Lien. Of naar seks – wat voor seks dan ook. Ik wil door naar wat daarachter ligt. Dat samenvallen, dáár hunker ik naar. Niet naar “jezelf vinden”. Ik wil mezelf helemaal niet vinden! Ik wil mezelf juist durven opgeven.”

Zoals ik al zei: ik heb een mooie lijst met onderwerpen die in een leesclub aan bod kunnen komen. Die ga ik uitwerken, want ik zou het fantastisch vinden om effectief met

gelijkgestemden over dit boek in gesprek te kunnen gaan. Je kan me boeken via het contactformulier 😊.

*uiteraard is dit een heel persoonlijke en subjectieve definitie die op zijn beurt weer voor discussie vatbaar is. Laat je gerust gaan om die te beamen, weerleggen of aan te vullen 😊.

Vacht! | Cobi van Baars | Uitg. Atlas Contact (2025) | 218 pp.